

Arkivsak-dok. 24/01057-3
Saksbehandler Stine Marie Engmark Espe

Saksgang
Utvalg for vilt og innlandsfisk 2023 - 2027

Møtedato
27.02.2024

Sak nr.
4/24

Søknad om tilskudd fra kommunalt viltfond - ElgMark

Innstillingssak.

Kommunedirektørens innstilling:

I henhold til *forskrift om kommunale og fylkeskommunale viltfond og fellingsavgift for elg og hjort* tildeles Høgskolen i Innlandet 5 000 kroner fra det kommunale viltfondet til prosjektet «ElgMark».

Tilskuddet utbetales som en engangssum etter utbetalingsanmodning.

Vedlegg:

Vedlegg 1: Søknadsskjema for viltfondsmidler sendt til Fylkeskommunen

Sammendrag:

Høgskolen i Innlandet søker om støtte på 5.000 kroner fra det kommunale viltfond til prosjektet «ElgMark». Prosjektet har som mål å kartlegge utbredelse av hundens dvergbendelorm (*Echinococcus canadensis* G10) hos elg i og rundt ulvesonen.

Utredning:

Det første tilfellet av hundens dvergbendelorm ble oppdaget på en elg skutt under ordinær jakt i Stor-Elvdal kommune desember 2022. I forkant av elgjakta 2023 ble det gjennomført en informasjonskampanje i samarbeid med Veterinærinstituttet, Mattilsynet og Innlandet fylkeskommune, rettet mot valdansvarlige og viltansvarlig i områdene rundt funnet fra 2022. Det ble funnet ytterligere 4 tilfeller av parasitten under fjorårets elgjakt, tre tilfeller i Åmot kommune og ett tilfelle i Røros kommune.

Det er svært lite kunnskap om parasittens utbredelse i Norge per i dag og generelt på verdensbasis. Hundens dvergbendelorm er en parasitt som er avhengig av ulv eller hund som hovedvert mens elg og andre hjortedyr fungerer som mellomvert. Dette er en zoonotisk parasitt som kan smitte fra hundedyr til mennesker. Høgskolen i Innlandet ønsker derfor å utvide informasjonsarbeidet til å omfatte hele ulvesonen samt utvalgte randområder med tilstedeværelse/nærhet til ulv. Dette er for å få en bedre oversikt over parasittens utbredelsesområde. Med dette ønsker Høgskolen i Innlandet å etablere et nødvendig kunnskapsgrunnlag som fundament for fremtidig forskning og gi forvaltningen bedre beslutningsgrunnlag for å iverksette aktuelle tiltak.

Høgskolen i Innlandet ønsker å nå ut til flere jegere som kan identifisere parasittene under vomming og slakting av hjortevilt. De søker derfor støtte til å gjennomføre 10 informasjonsmøter. Det vil også bli gjennomført eget webinar for Mattilsynets feltkontrollører, i tillegg til at det etableres bedre logistikk-løsninger for transport av lunge- og leverprøver fra jegeren til laboratorium.

Prosjektets totale kostnadsramme er satt til kroner 760.000 hvor det totalt søkes om kroner 300.000 fra kommunale viltfond. Søknaden er fordelt på totalt 60 kommuner lokalisert i fylkene Trøndelag (3), Innlandet (22), Akershus (21), Østfold (12) og Buskerud (2). Søknadssummene er differensiert ut fra ulike variabler, deriblant om kommunen er innenfor ulvesonen, om det er registrert tilfeller av hundens dvergbendelorm i eller i nærheten av kommunen og antall felling av hjortevilt i kommunen. Søknadssummen er satt til 5.000 kroner fra Sarpsborg kommune.

Prosjektet ledes av Høgskolen i Innlandet, Campus Evenstad og gjennomføres sammen med Veterinærinstituttet. Se vedlagte søknadsskjema for viltfondsmidler sendt til Fylkeskommunen per 15.01.2024 for mer informasjon om prosjektsøknaden. Oversikt over søknadssummer for den enkelte kommune vises i oversiktstabellen i vedlegget.

Lovverk:

Ifølge *forskrift om kommunale og fylkeskommunale viltfond og fellingsavgift for elg og hjort* § 5 kan fondet brukes til tilskudd til tiltak for å fremme viltforvaltning, styrke kunnskapen om viltet, jaktorganisering m.m. i kommunen gjennom samarbeid i regi av organisasjoner, enkeltpersoner eller kommunen selv.

Bystyret vedtok også 15.11.2001 retningslinjer for bruk av det kommunale viltfondet:

Fondet kan disponeres til:

a. - *Tiltak for å fremme viltforvaltningen. Eksempler på slike tiltak er:*

Registrering og kartlegging av viltarter og deres leveområder, rullering av viltplanen, informasjonsarbeid, tiltak for å ivareta spesielle arter eller deres leveområder, tilskudd til driftsplanarbeid, kommunal tilskuddsordning til forebyggende tiltak mot hjorteviltskader og samfinansiering av prosjekter mf.

b. - *Tildeling til enkeltpersoner, foreninger, organisasjoner, kommunen, interkommunale tiltak eller samarbeidsprosjekter hvor nevnte er involvert.*

Vurdering:

Hundens dvergbendelorm trenger både en hovedvert (hundedyr) og en mellomvert (vanligvis hjortedyr) for å gjennomføre hele livssyklusen. Hos mellomverten utvikler parasitten blærer i indre organer. Parasittblærer vil komprimere og kan i noen tilfeller forårsake betennelse i lungevevet hvilket igjen kan gjøre det vanskelig for hjortedyrene å puste, særlig under stress.

Kunnskap om utbredelsen til hundens dvergbendelorm er viktig ledd i arbeidet med å forvalte våre hjorteviltarter. Det har i de siste årene blitt et økende press på vår hjorteviltstamme med sykdom og parasitter som krever at vi tilegner oss ny kunnskap. Uten denne kunnskapen er det vanskelig å sette inn tiltak for å forhindre eller slå ned spredning av nye sykdommer og parasitter.

Formålet med søknaden faller inn under eksemplene på Bystyrets vedtak 15.11.2001 a), *Tiltak for å fremme viltforvaltningen*. Den kommunale retningslinjen nevner eksempler på hva fondet kan brukes til, som er blant annet «samfinansiering av prosjekter».

Kommunedirektøren mener prosjektet vil fremme viltforvaltningen.

Kommunedirektøren foreslår at Høgskolen i Innlandet gis et tilskudd på 5.000 kroner til prosjektet «ElgMark» som har som formål å øke kunnskapen om utbredelsen av hundens dvergbendelorm i Norge.

Konsekvenser økonomi, miljø og folkehelse:

Økonomi:

Fondet er et bundet driftsfond som kommunen skal forvalte til viltformål slik det er beskrevet over. Før utvalgets møte 27.02.2024 er det ca. kr 300.000 på kommunalt viltfond i Sarpsborg. Det kommunale viltfondet blir belastet med kr 5.000.

Miljø:

Kunnskapsinnhenting vil være et positivt forvaltningsgrep og vil ikke være i strid med de miljørettslige prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12. I og med at vedtaket har utelukkende positive virkninger på naturmangfold, vurderes ikke de miljørettslige prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8 til 12 å komme til anvendelse.

Gjennomføring av prosjektet vil være i tråd med strategi 7 i Kommunedelplan naturmangfold: «Kommunen skal legge til rette for en bærekraftig forvaltning av høstbare arter».

Folkehelse:

En zoonotisk parasitt kan smitte mellom dyr og mennesker. Jakthunder kan få tilgang til rått kjøtt ved jakt på hjortevilt og slik få i seg den zoonotiske parasitten hundens dvergbendelorm. Mennesker kan bli smittet av hundedyr eller egg i miljøet. Blir mennesker smittet kan det føre til sykdom som må behandles kirurgisk eller medisinsk.

Prosjektets mål om å kartlegge utbredelse av hundens dvergbendelorm er et positivt tiltak for folkehelsen som støttes. Dette gjør også at jegerne er mer rustet til å vurdere og være beviste på at hundene ikke skal spise hjorteviltorganer.